

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIS-2108/10-S

Název kontrolované osoby: Základní škola Vrdy, okres Kutná Hora

Sídlo: 285 71 Vrdy, Školská 108

IČO: 75 032 791

Identifikátor: 600 046 451

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Zdeňkem Procházkou

Zřizovatel: Obec Vrdy

Místo inspekční činnosti: Vrdy, Školská 108

Termín inspekční činnosti: 15. – 16. a 18. listopad 2010

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále ŠZ); zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola Vrdy, okres Kutná Hora (dále v textu jen škola) splňuje formální podmínky své činnosti, údaje ve zřizovací listině souhlasí s aktuální skutečností, se zápisem do školského rejstříku. Stanovená kapacita 450 žáků byla dodržena, aktuálně je využívána na 65%. Od poslední inspekční činnosti prošla škola změnami, které souvisely s tvorbou

a postupným zaváděním vlastního školního vzdělávacího programu „Florian“ (dále v textu ŠVP). Proběhla výměna oken a zateplení budovy, úpravy okolí školy (sportovního areálu), první etapa rekonstrukce tělocvičny, další změny uvnitř objektu i v jeho okolí. Škola se úspěšně zapojila do řady projektů. I přes odstranění většiny nedostatků zjištěných minulým hodnocením Českou školní inspekcí je nutné i nadále řešit zajištění výuky některých předmětů pedagogů s odbornou kvalifikací, obměnu žákovského nábytku ve třetině tříd a rekonstrukci sociálních zařízení.

Počty žáků se v posledních třech letech mírně snižují (299, 294, 290). K 30. září 2010 je ve škole 38 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z nichž jsou tři integrování, mají zpracován individuální vzdělávací plán. Počet pedagogických pracovníků se významně nemění, věková struktura je poměrně příznivá (44 let). Z organizačních důvodů vyučují dva učitelé s odbornou kvalifikací pro druhý stupeň na prvním. Zřizovatelem školy je Obec Vrdy. Škola poskytuje základní vzdělání v prvním až devátém ročníku, dále školské služby ve školní družině (nebyla předmětem inspekce). Vyjma pátého ročníku (dobíhá výuka dle vzdělávacího programu Základní škola) vyučuje škola podle ŠVP. Žáci jsou převážně místní a z nejbližšího okolí.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola zabezpečuje funkční vnitřní i vnější informovanost a komunikaci. ŠVP odpovídá charakteru školy, zabezpečuje základní vzdělávání. Jeho upravená III. verze (variabilnější organizace výuky, změny v hodnocení žáků i školy, konkretizace průřezových témat a moderní aktivizační prvky) splňuje podmínky podle vybraných ustanovení školského zákona. Rozporem s deklarovanými prioritami ŠVP je přidělení poměrně nízkého počtu hodin v učebním plánu předmětům, ve kterých lze rozvíjet informační gramotnost a komunikační dovednosti v anglickém jazyce. ŠVP byl týmovou prací většiny pedagogů. Během inspekce byly do ŠVP zapracovány doplňky formálního charakteru, byl umístěn na veřejně přístupném místě ve škole.

Všichni učitelé jsou dobře informováni o vzdělávacích potřebách žáků se SVP, absolvovali kurzy pro práci se žáky s vývojovými poruchami učení. Reeducace formou nácviků neprobíhá. Neúspěšným i nadaným žákům vytváří škola dobré podmínky pro jejich rozvoj formou individualizovaných lekcí a konzultací, zpřístupněním výpočetní techniky, dobrou spoluprací školních specialistů s učiteli a managementem školy. Kooperace s pracovníky školských poradenských a specializovaných pracovišť je účinná, školou poskytovaná speciálně pedagogická péče má průměrnou úroveň.

Učební plány škola naplňuje. Konceptní materiály, podané („Kompenzační pomůcky pro žáky se SVP“) a realizované projekty („ESF-Moderní škola“, „Tabule“, „Putování prostorem a časem“, „Sám sebou“) se zaměřují na podporu rozvoje funkčních gramotností. Organizace výuky splňuje legislativní požadavky, pouze anglický jazyk a fyzika jsou v několika případech v rozvrhu nevhodně zařazeny (5. a 6. vyučovací hodinu).

Náznamy využívání matematických dovedností a vědomostí v praxi byly patrné na prvním stupni. Hodiny na druhém stupni byly věnovány spíše nácviku používání správných početních postupů při řešení příkladů. Zřejmá byla logická stavba hodin a vyvozování postupů žáky. Důraz byl kladen na jejich samostatnou práci a individuální přístup. Měli přiměřený čas na pochopení a procvičení učiva. Častá byla práce s chybou. Vyučující zpravidla práci příliš nediferencovali, 1/3 hodin postrádala závěr. Vnější diferenciaci v 9. ročníku napomáhá nadanějším žákům, kteří pracují zároveň v semináři z matematiky. Rozvoji matematické gramotnosti přispívá skladba volitelných a nepovinných předmětů.

Přírodovědná gramotnost žáků byla účinně rozvíjena v rámci sledovaných předmětů i vhodně využívanými mezipředmětovými vztahy. Podpurným prvkem je nadstandardní počet realizovaných třídních i školních projektů zaměřených na poznávání obce a okolí, zapojení školy do ekologicky zaměřených projektů (*Globe, Recyklohraní, Den stromů*) a akce turistického kroužku. Nedostatkem rozvoje přírodovědné gramotnosti na prvním stupni je skutečnost, že výuka přírodovědných předmětů je svěřena učitelkám s kvalifikací pro výuku na druhém stupni. Ve většině sledovaných hodin byly využívány rozmanité pomůcky (textové, obrazové, modely a další podpurný didaktický materiál).

Rozvoj schopnosti komunikace v anglickém jazyce podporuje zařazení předmětu již od prvního ročníku. Anglický jazyk vyučují učitelé bez odborné kvalifikace. Tato skutečnost nepříznivě ovlivňuje výuku pouze na prvním stupni. Pro nadané žáky není vytvořena nabídka ve smyslu dostatečných podmínek pro individuální volbu vzdělávací cesty, tj. zavedení např. volitelných předmětů. Zvolené didaktické postupy vedly k porozumění, samostatnému vyjadřování, efektivnímu vyhledávání a chápání informací v souvislostech. Výuka neměla jen frontální charakter, vhodně byly zařazeny také aktivizující formy a metody práce.

Příznivé klima školy přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků. Dobrá prevence rizikového chování se projevila pozitivní změnou závažnosti přestupků a zlepšením chování žáků. Kompetence jsou rozvíjeny realizovanými projektovými akcemi, činnostmi žákovské samosprávy a mimoškolními aktivitami (*Evropské dny, výlety, exkurze*).

Výsledky vzdělávání sleduje vedení školy prostřednictvím jednání pedagogické rady, výroční zprávy, vnitřní a vnější evaluace. Průběžně zajišťuje skupině žáků s horšími výsledky bezproblémový přechod z prvního na druhý stupeň základního vzdělávání formou individuálního doučování a spolupráce s rodiči. Nejvyšší počet žáků na druhém stupni školy hodnocených na konci školního roku 2009/2010 klasifikačním stupněm dostatečný je v předmětu anglický jazyk. Přijatá opatření vedoucí ke zlepšení prospěchu a pocitu úspěšnosti žáků v tomto předmětu jsou prozatím neúčinná. Žáci se SVP jsou prospěchově poměrně úspěšní. Při přechodu z nižšího na vyšší stupeň dochází obecně ke zhoršení prospěchu, dle vyjádření ředitele školy k této skutečnosti přispívá i odchod nadaných žáků pátého ročníku do gymnasia. V rámci ukončení I. etapy vzdělávání dle ŠVP proběhlo ve 3. ročníku hodnocení žáků formou externích testů. Průběžné evaluační testování škola provádí v 7. až 9. ročníku. Za sledované období se počet neprospívajících žáků snížil a většina z nich úspěšně absolvovala opravné zkoušky. Systém výchovného poradenství využívá výsledky přijímacích řízení na střední školy a ovlivňuje tím budoucí výběr povolání.

Ředitel školy zpracoval reálný koncepční materiál. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále v textu DVPP) má běžnou úroveň. V oblasti informovanosti a vlastní realizaci projektů (vyhlášené EU, krajem, jinými subjekty, ve spolupráci se zřizovatelem) vykazuje škola nadstandardní aktivitu ve smyslu četnosti a získávání finančních prostředků.

Kvalitní minimální preventivní program (dále MPP) školy je zaměřen na všechny oblasti možných rizik, zvláště účinné jsou zážitkové a zájmové aktivity a realizované třídní a školní projekty. Bezodkladně a úspěšně řeší škola i náznaky šikany. Dokumentace školy obsahuje témata z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ), management pravidelně provádí prověrky a revize, stanovuje a realizuje ozdravná opatření. S pravidly BOZ jsou žáci školy prokazatelně seznamováni, nedostatkem je neprovedení dodatečného poučení chybějících žáků v některých třídách. Počet a závažnost školních úrazů se za sledované období výrazně neměnil. Záznamy v knize úrazů byly nekompletní

(do příchodu ČŠI vedeny na starých formulářích). Během inspekce byla zavedena nová kniha úrazů v souladu s ustanoveními § 1 vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP je v souladu se zásadami tvorby dle RVP ZV a s ustanoveními ŠZ. Byla do něj zapracována konkretizace průřezových témat a aktivizační prvky. Nastavená pravidla pro hodnocení žáků a autoevaluaci školy mají velmi dobrou kvalitu (škola podle nich začíná nově pracovat od letošního školního roku).

Učitelství sbor 21 pedagogických pracovníků je stabilní. Dva vyučující druhého stupně nesplňují předepsanou odbornou kvalifikaci. Ve škole pracuje jeden asistent pedagoga. Výchovná poradkyně dokončuje specializační studium, koordinátorka environmentální výchovy končí studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů. Metodická prevence nesplňuje předpoklady pro výkon funkce. Výuku anglického jazyka, hudební výchovy a výtvarné výchovy na druhém stupni zajišťují nekvalifikovaní učitelé, opatření ředitele k odstranění problému jsou zatím neúčinná. Do kvality sledované výuky anglického jazyka na druhém stupni se tyto nepříznivé okolnosti nepromítly. Účelná organizace DVPP odpovídá ŠVP a hodnotícím dokumentům, prioritou je vzdělávání v oblasti čtenářské a informační gramotnosti, schopnost komunikace v cizím jazyce a integrace žáků se SVP.

Ředitel školy jasně stanovil pravomoci a pracovní náplně řídicích i ostatních pracovníků. Školní řád ze dne 1. 9. 2009 (dále ŠŘ) obsahoval některé formální chyby (název ŠŘ, nepřesné formulace, odkazy na ustanovení o právech a povinnostech rodičů). Během inspekční činnosti byly tyto nedostatky odstraněny. Součástí ŠŘ je *Klasifikační řád a Nástroje a kritéria hodnocení*, oba doplňky byly kvalitně připraveny. Vyučující proto mají nastavena jasná a přehledná pravidla, včetně slovního hodnocení, hodnocení žáků se SVP a obsahu portfolia. Částečná zjištění vnitřní evaluace jsou zapracována do několika dokumentů školy (*Organizační struktura, ŠVP, ŠŘ*). Ucelený dokument - *Vlastí hodnocení školy* ředitel školy vytvořil až v průběhu inspekce. Rozhodnutí ředitele při přijetí žáků k základnímu vzdělávání, odkladu školní docházky a přestupech žáků jsou v souladu s platnými předpisy. Na evaluaci školy se podílejí metodické orgány, předložené záznamy z jejich jednání vykazují převahu řešení tematiky organizační nad metodicko-didaktickou (s výjimkou záznamů metodického sdružení prvního stupně). Charakteristický je týmový přístup k řešení všech úkolů. Záznamy z jednání pedagogické rady svědčí o poradním charakteru tohoto orgánu, o metodické činnosti a zpětné vazbě z kontrolní činnosti nevypovídají.

Vedení školy spolupracuje se všemi důležitými partnery (rodiče, školská rada, zřizovatel, žáci). Povinnost informovat zákonné zástupce o úspěšnosti jejich dětí ve vzdělávání škola plní, využívá tradičních forem. Důležitým partnerem školy je *Rada rodičů*, která finančně podporuje aktivity školy a pomocí třídních důvěrníků ovlivňuje její chod. Školská rada se podílí na úpravě zásadních materiálů. Žáci mají k dispozici anonymní schránku důvěry. Prezenci své činnosti škola realizuje prostřednictvím místního a regionálního tisku a webových stránek. Rozšíření nabídky výchovně-vzdělávacích akcí i volnočasových aktivit umožňuje součinnost školy se *Skautem* (kroužek zdravotníků), s místním *Slavojem* (bezplatné využívání hřiště) a s *DDM Čáslav* (poskytnutí zázemí školy pro kroužky). Některé aktivity organizuje škola ve spolupráci se složkami Záchraného sboru a ČČK

(chování žáků za mimořádných událostí). V rámci prevence rizikových jevů je účinná součinnost s občanským sdružením *Povídej*.

Prostorové podmínky jsou standardní, opotřebením budov a vybavení učeben odpovídá jejich stáří. Škola není řešena jako bezbariérová. Nevyhovující je stav prostor pro osobní hygienu žáků, zázemí pro vyučující tělesné výchovy a vybavení kabinetů, které slouží současně jako prostory pro umístění sbírek a zároveň pracoviště pedagogů. Budova, kde je umístěna školní dílna, vyžaduje urychlenou rekonstrukci.

Vybavení všech sedmnácti tříd je prozatím vyhovující. Některé kmenové třídy jsou zároveň učebnami odborných předmětů. Je zřízeno šest odborných učeben, k výuce tělesné výchovy slouží částečně zrekonstruovaná tělocvična a venkovní sportoviště. Pomůcky a učebnice umožňují realizovat vzdělávací programy. Vybavení výpočetní a zobrazovací technikou je na průměrné úrovni. Ve škole je instalována jedna interaktivní tabule a 6 dataprojektorů. Učitelům chybí notebooky a média pro přenášení dat. WiFi signál není dostupný ve všech prostorách.

Objem finančních prostředků ze státního rozpočtu se vyvíjel v závislosti na výkonech školy. V roce 2010 škola snížila výdaje na DVPP. Ze státního rozpočtu bylo přiděleno 7 dotací v rámci rozvojových programů MŠMT, tyto prostředky byly účelově využity. Zvýšený nákup učebních pomůcek v roce 2009 umožnila sleva pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Základní dotace z rozpočtu zřizovatele byla čerpána na zajištění plynulého provozu školy. Počet výkonů na jednoho pedagogického pracovníka činil v průměru 13,01 žáků.

Systematická vnitřní kontrola se uskutečňuje běžným každodenním pozorováním, hospitacemi a orientačními vstupy do tříd. Pro zvýšení účinnosti je žádoucí kromě analytické činnosti konkretizovat přijímaná opatření včetně zpětných vazeb.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola naplňuje cíle a zásady školského zákona. Formální podmínky pro svou činnost splňuje. Postupně je naplňován ŠVP. Podmínky pro rozvoj klíčových kompetencí a výsledky jejich utváření mají standardní úroveň. Hodnocení celkových výsledků vzdělávání škola zajišťuje běžným způsobem.

Úspěšná je škola v získávání a využívání finančních zdrojů z dotovaných projektů, ve vytváření pozitivního vzdělávacího prostředí, v uskutečňování preventivních aktivit v oblasti rizikových jevů, v účinném uplatňování poznatků získaných DVPP, ve zvyšujícím se podílu zařazování inovativních prvků do výuky, v účelném využívání přidělených zdrojů a prostředků.

Personální podmínky se vyvíjejí celkově pozitivním směrem, pouze v zajištění odborné výuky anglického jazyka a výchov je škola neúspěšná. Materiální podmínky školy díky rozsáhlým úpravám umožňují kvalitativní posun v úspěšném naplňování ŠVP.

Organizace vzdělávání, řízení školy a školní systémy – hodnocení, vnitřní kontrola, informační, poradenství dosahují (i přes dílčí odstranitelné nedostatky) požadované úrovně.

Školu čeká realizace velmi dobře nastaveného evaluačního systému, důsledné zařazování pravidelného hodnocení žáků v hodinách a diferencované výuky (pro úspěšný rozvoj gramotnosti), dokončení plánovaných zlepšení v materiální oblasti.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, 280 00 Kolín, Karlovo náměstí 4, PaedDr. Jarmila Tóthová.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce, 160 66 Praha, Arabská 638.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků (odborná kvalifikace učitelů - anglického jazyka a výchov, vlastní hodnocení školy – pravidla a termíny, zkvalitnění prostor pro osobní hygienu žáků, doplnění vybavení učitelů - výpočetní a zobrazovací technikou, aj.). Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, 280 00 Kolín, Karlovo náměstí 44, PaedDr. Jarmila Tóthová.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 14 dnů požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, 280 00 Kolín, Karlovo náměstí 44, PaedDr. Jarmila Tóthová.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

Tóthová v. r.

Mgr. Martin Krupa, školní inspektor

Krupa v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Nulíčková v. r.

RNDr. Antonín Smrž, školní inspektor

Smrž v. r.

Mgr. Václav Zemek, školní inspektor

Zemek v. r.

V Kolíně dne 15. prosince 2010

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Zdeněk Procházka

Procházka v. r.

Ve Vrdech dne 17. prosince 2010

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Vrdy Č. j. 1216/2002 ze dne 17. září 2002, včetně dodatků č. 1 - 6
2. Rozhodnutí MŠMT o změně v zařazení Č. j. 31 326/03-21 ze dne 26. ledna 2004
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje o změně zápisu do rejstříku škol a školských zařízení Č. j. 11920/2006/KUSK ze dne 22. března 2006
4. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. září 2010, 2009, 2008
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010
6. Rozvrh hodin, školní rok 2010/2011
7. Třídní knihy, školní rok 2010/2011
8. Třídní výkazy, školní rok 2010/2011
9. Katalogové listy, školní rok 2010/2011 - výběr
10. Záписy z jednání pedagogické rady, školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010 a 2010/2011 ke dni inspekce
11. Školní řád s platností od 1. září 2010
12. Potvrzení ředitele Základní školy Vrdy, okres Kutná Hora ve funkci, ze dne 25. listopadu 2002 s platností od 1. ledna 2003, starosta obce
13. Kniha úrazů, vedená od roku 1987 ke dni inspekce
14. Pokyny ředitele školy k organizaci výchovně-vzdělávacího procesu, školní rok 2010/2011, z 25. srpna 2010
15. Strategický plán rozvoje školy od 1. září 2007 do 30. srpna 2012 (koncepte školy)
16. Evaluace výsledků vzdělávání: ověřování znalostí
17. Záписy z jednání Školské rady při ZŠ Vrdy
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
19. Žákovské knížky, sešity žáků - vzorek
20. Roční plán 2009/2010, včetně příloh
21. Seznam žáků se SVP (včetně integrovaných), školní rok 2010/2011
22. MPP, školní rok 2010/2011 a 2009/2010
23. Provozní řády odborných pracoven
24. Výsledky externích testování – školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
25. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roku 2008, 2009 a za 1. – 3. čtvrtletí roku 2010
26. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2008, 2009 a 2010
27. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2008 a 2009
28. Účtový rozvrh platný pro rok 2008, 2009 a 2010
29. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2008, 2009 a za 1. – 3. čtvrtletí roku 2010
30. Hlavní účetní kniha za rok 2008, 2009 a k 30. 9. 2010

Zpracovala

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

Tóthová v. r.

V Kolíně dne 15. prosince 2010

Převzal

Mgr. Zdeněk Procházka, ředitel školy

Procházka v. r.

Ve Vrdech dne 17. prosince 2010